

Oslo, 15. november 2019

Til kunnskapsdepartementet

Hørings svar fra Norsk Friluftsliv vedr. forslag til lov om integrering (integreringsloven) og forslag til endringer i lov om norsk statsborgerskap (statsborgerloven).

Vi viser til høring på *Forslag til lov om integrering (integreringsloven) og forslag til endring i lov om norsk statsborgerskap (statsborgerloven)* som ble sendt på høring 16.8.2019. Norsk Friluftsliv sender med dette sitt høringssvar.

Norsk Friluftsliv er en fellesorganisasjon for 17 større frivillige friluftslivsorganisasjoner i Norge, med over 950 000 medlemskap og flere enn 5000 lag og foreninger. En av hovedoppgavene for Norsk Friluftsliv er å arbeide for et trygt og mangfoldig friluftsliv for alle, og styrke kunnskapen om friluftslivets og frivillighetens gevinster for den enkelte og for samfunnet. Derfor er vi opptatt av at alle skal bli inkludert og introdusert for deltakelse i lokalt frivillig arbeid og friluftsliv, som utgjør en så stor del av vår kulturarv, og har en så positiv innvirkning på helsen til den enkelte.

Våre kommentarer og innspill vil i hovedsak dreie seg om det som angår friluftslivet, og være avgrenset til forslaget til lov om integrering. Vi vil også benytte anledningen til å stille oss bak kommentarene og innspillene sendt fra Frivillighet Norge.

Introduksjonsprogrammet, og opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Friluftslivsaktiviteter og frivillighet er gode arenaer for integrering og språktrening. Å bruke friluftsliv og frivillighet i introduksjonsprogrammet og i opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og gi kjennskap til norske turtradisjoner og erfaringer med friluftsliv, vil gi de nyankomne unike nøkler til å bli inkludert i samfunnet, og til raskere å forstå sosiale koder og strukturer.

Mange innvandrere grupper sliter med store helseutfordringer, blant annet på grunn av for lite kunnskap om ivaretagelse av egen helse, og manglende kunnskap om egnede steder for å være fysisk aktiv. I denne sammenheng er friluftsliv unikt, fordi det stort sett er tilgjengelig over hele landet hele året, er rimelig og gir store fysiske og psykiske helsegevinster. Fysisk aktive mennesker har større mulighet til å delta i arbeidslivet og forbli i jobb¹.

I høringsnotatet fremgår det at IMDi og Kompetanse Norge har fått i oppdrag å utvikle standardiserte elementer til bruk i introduksjonsprogrammet. Det står også at departementet vurderer hvordan opplæring i 50 timers samfunnskunnskap kan ses i sammenheng med opplæring i norsk kultur og verdier, og være utgangspunkt for et grunnleggende standardisert element som kan tilbys alle i målgruppen for introduksjonsprogrammet.

¹ Vista analyse: Rapport 2017/14 «Fysisk inaktivitet: Hva koster det samfunnet?» side 23

Nye standardiserte elementer

Norsk Friluftsliv foreslår at det utvikles to standardiserte elementer; om a) friluftsliv og om b) deltakelse i frivillig arbeid og organiserte aktiviteter.

Kunnskap og kjennskap med ferdsel og opphold utendørs gjennom alle årstider er avgjørende for fysisk og psykisk helse for den som vil forbli i Norge. Både friluftsliv og frivillighet er nøkler til innsikt i norsk kultur og verdier. Deltakelse gir nye nettverk, kulturelle og sosiale gevinster som også kan ha stor betydning for å finne veier inn til et arbeidsliv og til å slå gode røtter i et lokalsamfunn.

Kunnskap om og erfaring med allemannsretten, bekledning, sosiale koder og lokale aktivitetsmuligheter er blant de grunnleggende ting som må formidles. Kjennskap til friluftsliv er viktig fordi det gir kunnskap om hvordan man selv kan ta vare på helsen både fysisk og psykisk, det bidrar til å forebygge ensomhet og gir økt livskvalitet og livsmestring i møte med en ny kultur.

- a) Et standardisert element om friluftsliv må utvikles i samarbeid med Norsk Friluftsliv. Det finnes flere gode eksempler på samarbeid mellom voksenopplæringer og friluftslivorganisasjoner, og hvordan friluftsliv har bidratt til integrering av flyktninger og innvandrere².
- b) Et standardisert element om frivillighet bør utarbeides i samarbeid med Frivillighet Norge og de frivillige organisasjonene.

Friluftsliv som metode i introduksjonsprogrammet

Kunnskapsformidling i mange ulike fag, under utøvelse av friluftsliv og utendørs aktiviteter kan være en særlig effektiv måte for kunnskapsformidling. Både i Granavolden-plattformen, St.melding om folkehelse og i St.melding om friluftsliv har regjeringen nedfelt at de ønsker mer fysisk aktiv læring. Dette vil bidra til at den enkelte lærer får større rom til å velge både mellom flere og aktive undervisnings-metoder, og å ta i bruk varierte undervisningsarenaer, herunder naturen som læringsarena, og viktigst: at mange elever oppnår bedre resultater og høyere trivsel i skolehverdagen. Opplæring kombinert med fysisk aktivitet skaper større lærelyst for de som trenger det mest.

Alternativt til standardiserte elementer foreslår Norsk Friluftsliv at opplæring i friluftsliv og frivillighet blir sett i sammenheng med livsmestringselementet som er foreslått som obligatorisk i introduksjonsprogrammet, jamfør forslag til §15 første ledd bokstav c. Livsmestringselementet bør også reflektere de nye lærerplanene for skolen, hvor helse og livsmestring er et av tre tverrfaglige temaer. En ny læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere bør også tilpasses de nye lærerplanene, spesielt med tanke på generell del og de tverrfaglige temaene, men også fokus på variasjon i læringsarena og en ha en praktisk tilnærming.

Frivillige organisasjoner kan på svært mange måter bidra direkte inn i introduksjonsprogrammet, og som en sosial arena «etter skoletid». Organisasjonene kan tilby en rekke introduksjonskurs og

² <https://www.dntoslo.no/artikler/nyheter/4400-friluftsliv-som-integrering/>

aktiviteter, gi nødvendig sikkerhetsopplæring, kompetanse og trygget til ferdsel i natur på eget ansvar.

Endring i selve lovteksten

Med bakgrunn i ovennevnte, vil Norsk Friluftsliv også foreslå en endring i selve lovteksten for integreringsloven.

Til § 15 Innholdet i og omfanget av introduksjonsprogrammet:

Tillegg i tekst punkt c): kurs i livsmestring, kulturkoder og ivaretagelse av egen helse

Nytt punkt d): kjennskap til friluftsliv og frivillighet

(gammelt punkt d) blir nytt punkt e)

Vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
Generalsekretær

Tonje Refseth
Prosjektleder mangfold og inkludering